

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Elementa Doctrinae De Circvlis Coelestibvs, Et Primo
Motv**

Peucer, Kaspar

Vitebergae, 1576

VD16 P 1990

Regvlæ Ascensionum in Sphæra obliqua.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56559)

REGVLAE ASCENSIO- num in Sphaera obliqua.

I.

IN sphaera obliqua tantum duo zodiaci hemicyc-
clia, quae à punctis æquinoctialibus principium du-
cunt, cum duobus æquatoris hemicyclijs confimibus,
pariter assurgunt. Cum enim mutua se confectione
in oppositis æquinoctiorum punctis in equalia diri-
mant hemicyclia, initia & terminos eorum simul ad
Horizontem educi deuoluiq; necesse est. Exempla
tabule proponunt. Etenim cum sine Virginis 180.
grad. æquatoris. Cum sine piscium 360. eiusdem cir-
culi, Horizontem attingit ac præterit.

II. Regula.

PARTIVM vero in istis hemicyclijs exora-
tus emersusq; insigniter variantur & differunt. In
toto enim hemicyclo zodiaci boreali, si arcus qui
continuo tractu principio Arietis succedunt ac co-
herent, conferantur ad arcus æquatoris finitimos
ab eodem inchoatos initio, perpetuo plus de zo-
diaco quam æquinoctiali egreditur. In altero he-
micyclo austrino, si continui ab intersectione æ-
tumnali arcus zodiaci ad æquatoris arcus ab eor-
um

em deductos & æstimatos initio comparentur, plus
 de æquinoctiali, minus de zodiaco emergit, & fines
 tamen amborum hemicycliorum utriusq; circuli, qua
 se mutuo contingunt, simul Horizontem adeunt &
 vincunt, ob eandem causam, quæ supra in sphaera
 recta recitata est. Posteriora enim signa aut sup-
 plent id, quod in prioribus desideratur, aut defici-
 unt eo, quo priora abundant, Vt supra nostrum Ho-
 rizontem, à quo arcticus polus 52. fere grad. eleua-
 tur, cum 6. grad. eclipticæ, euehitur 15. grad. 35.
 scrup. æquatoris, cum 36. eclipticæ, id est, 16. &
 20. grad. 59. scrup. æquatoris in hemicyclio boreali.
 In austrino, quod à principio Libræ orditur, cum 6.
 eclipticæ, seu Libræ, 22. grad. 53. scrup. æquatoris,
 cum 26. eclipticæ, seu 16. scorpj 66. grad. 7. scrup.
 æquatoris extollitur.

III. Regula.

S I G N A vero, & partes signorum Zodiaci
 quæcunq; aliunde quàm à punctis æstimate æqui-
 noctialibus, eo rectius oriuntur, quo ad punctum
 æquinoctij Autumnalis accedunt propius. Rectio-
 res enim cum Horizonte angulos exprimunt &
 comprehendunt. Obliquius vero eò, quo ab eodem
 principio disident longius. Obliquiores enim cum
 Horizonte concludunt angulos, Vt cum prima de-
 cade Arietis in nostro Horizonte, 4. grad. 5. scrup.

cuis

Cum prima Tauri 4. grad. 57. scrup. Cum prima
 Cancrī, 11. grad. 34. scrup. Cum prima Librē 14.
 grad. 17. scrup. equatoris cooriuntur. Cum toto
 Ariete 12. grad. 48. scrup. Cum Geminis 26. grad.
 29. scrup. Cum Cancro 37. grad. 55. scrup. Cum
 Virgine 43. grad. equatoris. ascendunt.

πόρισμα.

Hinc sequitur πόρισμα. In sphaera obliqua sex
 signa oriri recte, sex oblique. Cum ijs enim signis,
 que in hemicyclio zodiaci descendente initio Cancrī
 vsq; ad finem Sagittarij succedunt, plus oritur de
 quinoctiali, cum reliquis minus. Eoq; maior est diuē-
 sitas, quo obliquitas sphaerae, polo altius educto, au-
 getur amplius.

III. Regula.

ARCUS Eclipticae aequales, paribus spacijs ab
 alterutro puncto equinoctiali distantes, ascensionēs
 habent aequales. Cum enim ab equinoctiali in di-
 uersas partes equaliter declinent, ad Horizontem
 etiam ut pariter inclinentur necesse est, cum angulus,
 quem equator cum Horizonte constituit, immu-
 riabilis sit. Hanc regulam tria sequuntur porisma-
 ta.

Primum πρόβλημα.

Signa opposita non habent ascensiones equales in sphaera obliqua, quod ea, quanquam paribus intervallis declinent versus oppositos mundi polos: tamen cum ab alterutro punctorum equinoctialium non equalibus arcubus disiungantur, necessario ad Horizontem inaequaliter inclinentur.

Secundum πρόβλημα.

Descensio signi non est equalis ascensioni eiusdem. Non enim eodem modo se habent partes signi feri ab ortu ad Meridianum, quo à Meridiano ad occasum, Sed oppositè, ita ut quo obliquiores in ortu cum Horizonte angulos configurant, eò rectiores in occasu efficiant.

Tertium πρόβλημα.

Cum zodiacus sit Circulus maior atq; adeo ab Horizonte necessario secetur in equalia hemicyclia, sic ut sex signa perpetuo sint supra Horizontem, sex infra: sequitur cuiuslibet signi ascensionem esse descensionem signi oppositi, & contra, utq; signa recte orientia oblique occidere, & e converso.